

ŠVARI APLINKA – SVEIKAS ŽMOGUS!

RAJONO MOKSLEIVIŲ EKOLOGINĖJE KONFERENCIJOJE – Tarsi MAŽOJE MOKSLINĖJE LABORATORIJOJE ATSIVĖRĖ JAUNŲJŲ TYRĖJŲ TEORINIŲ IR PRAKTINIŲ DARBŲ REZULTATAI ...

Prasmingai konferencijai nuteikė Rozalimo pagrindinės mokyklos direktoriaus Gintaro Skorupskio sveikinimas ir žaismingomis pavasario melodijomis meniškai skambanti mokyklos saviveiklininkų programa. Sutikdami svečius, rozalimiečiai gali didžiulis miško parku, kur įrengti rekreaciniai takai, mediniai laipteliai, lauzvietės, miško biologinės įvairovės stebėjimo apžvalgos aikštelės, atrakcionai vaikams, sukonstruotos pavėsinės, sukurtos medinės skulptūros... „Amžinai žaliame Rozalime“ įsitvirtinęs ažuolas-botaninis Lietuvos gamtos paveldo objektas – 25 metrų aukščio medis, turintis daugiau kaip 5,75 metro apimties kamieną... Apie keturis kilometrus tęsiasi Rozalimo miško parko pažintinio-rekreacinio tako ilgis.

Sveitingame Rozalime moksleivių mintys sukosi apie švarią aplinką ir žmogų, kuriam rūpi saugi aplinka, sveika mityba, švarus vanduo ir kiti svarbūs klausimai.

Pašvitinio pagrindinės mokyklos aštuntokai Erina Matickaitė su Laurynu Gustu (mokytoja Monika Nakčiūnienė) tirdami naminius, piktinius vaisius bei daržoves, juose nustatė nitratus ir nitrūtų kiekį. Daugiausia nitratus atrasta burkokelyje. Vaisiuose jų neaptikta. Manoma, kad atvežtinius citrusinius vaisius purškiant etileno dujomis, susidaro nitro alkanai, kurių indikatorius nefiksuoja...

Atidžiau skaityti etiketes ragino **Linkuvos gimnazistės Irminta Sabaitė ir Gabrielė Vaškaitė (mokytoja Angelė Zaluskienė)**. Jos susipažino su įvairiais maisto konservantais, sintetiniais priedais, tyrinėjo „Kanrugė“ parduodamų maisto produktų sudėtį, domėjosi, kuo maitinasi gimnazistai mokyklos valgykloje. Kas slypi už „E“? Išvardino pavojus: E212 gali sukelti vėžinius susirgimus, E250- didina cholesterolio kiekį ir kraujo spaudimą, E232 - sukelia odos susirgimus, E311 - sukelia išbėrimus, E222 - virškinimo sutrikimus... Gimnazistai bendramokslė **Karolina Pakalnaitė (mokytoja Roma Balnionienė)** dėmesį sutelkė į sveikos mitybos maisto produktų paklausą ir pasiūlė Linkuvos gimnazijoje.

Klovainių pagrindinės mokyklos aštuntokės Gabijus Jareckaitės (mokytojos – Jurgita Dumbrienė ir Audra Juodikienė) tyrimu, vienas pagrindinių taršos šaltinių – automobiliai. Moksleivė domėjosi išmetamų teršalų kiekiu kelkraštyje, savaitės dienomis ir kokia žala daroma ne tik žmonėms, bet ir aplinkai.

Triukšmą – žmogui nepageidaujamą garsą ir jo poveikį sveikatai atskleidė „Žemynos“ pagrindinės mokyklos devintokės **Greta Čižauskaitė ir Rugilė Sabirova (mokytojos Aida Čepulienė ir Daiva Dumšienė)**. Tris pranešimus parengė „Atžal-

yno“ gimnazistės, vadovaujamos mokytojos **Daivos Makauskienės**. Trečios klasės moksleivės **Martyna Drupaitė ir Eiminta Geležnikaitė** nušvietė kiekvieno mūsų rūpestį – švartą ir saugią aplinką. Radiacija, chemikalai, užterštas vanduo, augalai neigiamai veikia žmonių ir gyvūnų sveikatą. Gimnazistės apmaudavo, kad rajono gyventojams trūksta motyvacijos bei atsakomybės rūšiuoti atliekas.

Atžalynietes Emiliją Jankaitę ir Jurgitą Duraite jaudino giliai jaunimo bendruomenėje išsisknijantys narkotikai. Gimnazistės domėjosi, kodėl jaunimas juos vartoja, supažindino su narkotinių medžiagų poveikiu bei paplitimu.

Gimnazijos bendramokslėms **Tomai Balnionytei ir Gerdai Tamošauskaitei** knietėjo ištirti ne tik mokyklos biologinę taršą, bet ir jos mažinimo būdus.

Būtiną ir niekuo nepakeičiamą gyvybės palaikymo šaltinį – vandenį tyrė **Lygumų pagrindinės mokyklos aštuntokė Gabrielė Brajinskaitė (mokytoja Rima Jasenskytė)**.

Rozalimo pagrindinės mokyklos aštuntokė Gintautė Diringytė ir dešimtokas Lukas Jurgeliūnas, parengti mokytojų Audros Juodikienės ir Jurgitos Dumbrienės, tyrę fosfatų įtaką vandens telkiniams, nustatė didžiausią fosforo koncentraciją Plaučiškių tvenkinyje. Moksleiviai rekomendavo pirkti skalbimo milteilius su EKO ženklu, atkreipti dėmesį į jų cheminę sudėtį.

Sveikai maitintis ir sportuoti ne nuo rytojaus, o nuo šiandien! **Telšių rajono Luokės gimnazijos moksleivės Aušrinė Leimontaitė, Odetos Jonaitytė ir geografijos pilietiškumo mokytojo Simono Baliutavičiaus** šūkis. Žemaičiai dviračiais per dvidešimt dvi dienas numynė 1713 kilometrų aplink Lietuvą ir susipažino su krašto įžymiomis vietomis...

Dr. Martynas Kazlauskas iš Šiaulių universiteto supažindino su žiedadulkių keliamomis problemomis ir atvertomis galimybėmis.

Švietimo skyriaus vyriausioji specialistė **Vilma Jaraitė** džiaugėsi moksleivių gebėjimu profesionaliai pristatyti veiklą, tyrimo išvadą, mokytojams nukreipus tinkama linkme. Ji Švietimo skyriaus vedėjos padėkas įteikė Rozalimo mokyklos direktoriui G.Skorupskui bei renginio organizatorėms - A. Juodikienei ir J. Dumbrienei.

Už skleidžiamą meilę gamtai, grožiui, gėriui Rozalimo mokyklos vadovas padėkomis apdovanojo ekologinėje konferencijoje dalyvavusius pedagogus. Taip pat ir moksleivius – kad įgytos žinios jiems padėtų moksle ir tolimesniais gyvenimo kelyje.

N. NILYTĖ

Algio PADOROS nuotr.: Rozalimo pagrindinės mokyklos direktoriaus Gintaro Skorupskio padėkos „Atžalyno“ gimnazistėms – Martynai Drupaitėi ir Eimintai Geležnikaitėi

Vakar buvo balandžio 1-oji

ARŪNO VALINSKO ANTRININKAS

Pakruojietį Arvydą VAITKEVIČIŲ ir garsųjį šoumeną Arūną VALINSKĄ sieja ne tik dvi tos pačios vardo bei pavardės pirmosios raidės; ne tik iš tolo šviečiantys viršugalviai bei akiniais pabalnotos nosys; ne tik abiejų bendras pomėgis – žvejyba, bet ir kūno sudėjimo bei veido bruožų panašumas. Tai šių eilučių autorė pastebėjo toli gražu ne pirmoji – „Pakruojo Valinsku“ Arvydą yra pavadinę ne vienas ir ne du žmonės...

Ilgametės virėjos Emilijos ir šviešaus atminimo batsiuvio Igno sūnus sako vertinąs savo antrininką kaip puikų šoumeną, o štai jo anuometinį įsiveržimą politikon vadina klaida. Arvydo nuomone, pretenduojant valdyti valstybę, reikia didžiulio supratimo, išminties, patirties ir atsakomybės, ko neretai pritrūksta einantieji į Seimą. „Bet kas tų klaidų gyvenime nepadarė“, - atlaidžiai sako Pieninės gatvės gyventojas, juokaudamas, jog ir jis pats gyvenime nebuvo ir nėra šventasis. O kai sušnekom apie A. Valinską tik ką išgarsinusį antrosios Velykų dienos nuotyki (kai, važiuodamas iš baro, į pareigūnų alkotesterį pripūtė 0,62 promilės), Arvydas sakė, jog jis pats prieš vairo nesėdas nei girtas, nei pagiriotas. Taip save „nustatė“ po to, kai prieš daugybę metų važiuodamas „po gramu“ dar butelio šampano, apturėjo labai brangiai jam kainavusią pamoką...

Beje, pakruojietis teigė žiūrintis ne visas, o tik kas kurias tariamojo „prototipo“ vedamas laidas, nes įe du su žmona Daiva daugiausia įsijungia Rusijos programas - jų nepalyginsi su mūsų šoumenais nei filmu, nei koncertų požiūriu. Žinoma, jeigu ekrane dažniau dainuotų tokie nemirtingi atlikėjai kaip Stasys Povilaitis, o ne pseudožvaigždės, Arvydas nesukubėtų išjungti ir lietuviškų kanalų... „Mūsų televizijos laidas man kartais net gėda žiūrėti“, - neslėpė pakruojietis, neišsivaizduodamas, kokio ly-

gio auditorijai jos yra kuriamos...

Vieneriais metais už Valinską (kuris 50-mečių šves tik šį rudenį) vyresnis A. Vaitkevičius nežino, kokią didžiausią žuvį yra pagavęs šiai pramogai neabejingas pramogų vedėjas. O jo paties rekordas – Bitaičių užtvankoje anuomet užkibusi 4200 g svorio lydeka. Taigi, Arvydo žmonai Daivai žuvies parduotuvėje pirkti nereikia, ten ji teperka tik silkę.

Kalbintama „Pakruojo Valinską“ sužinojau dar ir tai, jog jis – melomanas, sukaupęs didžiulę kolekciją legendinių grupių („Led Zeppelin“, „Rainbow“, „Biggest“, „AC/DC“ ir kt.) įrašų ir net jų vanilinių plokštelių, kurias ir dabar neretai deda ant patefono grotuvo. Beje, brangiausiai jam atsiėjo 1975 m. sukurtos britų-amerikiečių sunkiojo roko grupės „Rainbow“ („Vaivorykštė“) dainų diskas. Už jį anuomet melomanas mokėjo 80 rublių - sumą, beveik prilygstančią to laikotarpio algai!

Bendraamžiai prisimena Arvydą buvusį ir pirmųjų Pakruojo diskotekų vedėju. „Oi, kaip seniai tai buvo – dar prieš tarnybą kariuomenėje“, - atsiduso šoumeno „vietininkas“, apsidžiaugęs proga už tai padėkoti jam tą malonų užsiėmimą anuomet patikėjusiai Pakruojo kultūros namų direktorei Irenai Kybartienei bei buvusiam rajono kultūros skyriaus vedėjui Alfredui Šimkui.

Pasak Arvydo, nors pats negroja jokia muzikos instrumentu, meilė ge-

Kuri, Jūsų manymu, nuotrauka Arūno Valinsko, o kuri – Arvydo Vaitkevičiaus?!

rai muzikai jo gyvenimo jau nebeapleis. Ir tą pat akimirka prisiminė vakare per televiziją rodysiant Rusijos dainininkų koncertą, kurio negalės nežiūrėti dėl Sofijos Rotaru, Grigorijaus Lieps, Nikolajaus Baskovo, Valerijaus, Irinos Alegrovos, Alos Pugačiovos, Valerijaus Leontjevo, kitų (kurių neįmanoma išvardinti) tos šalies scenos grandų dainų.

P. KVEDARIENĖ

MELAGIŲ MELAGIO TITULO TEKS PALAUKTI

Tikėsit ar ne, bet šįkart, balandžio 1-osios proga paskelbus Melagių melagio rinkimus, mūsų skaitytojai buvo mažiau aktyvūs, negu kituose „Aukštinės varpos“ konkursuose. O kodėl taip yra, mums bandė paaiškinti pakruojietė **Aldona Povilionienė**, atėjusi į redakciją ir išpyškinusi esą priešvaninį, dar jos prosenelių kartotą posakį: „Kas meluoja, - save vaduoja. O kas vagia, - kur deda?!“. Suprask, kad vagis yra kur kas didesnis nusikaltėlis už melagį...

Iš pradžių respondentų strėlėms smigus į vicemerą Gediminą Grybę (kuris esą žadėjo, bet dar nėmaž neatpigo šiuokščių rinkliavos, o ir nuostojų kovojęs prieš rajonui duotų įsipareigojimų nevykdantį Pakruojo dvarponį), staiga viskas ėmė ir apsivertė aukštyn kojomis. Tai atsitiko po to, kai mero pavaduotojas viešai pareiškė nerašęs vieno sukėlusio sąmyšį straipsnio (už kurį jį būtų svarsčiusi Etikos komisija). Štai tada daugiau kaip pusė palaikiusiųjų vicemero Gedimino kandidatūrą Melagio rinkimuose vienas po kito pradėjo atsiimti savo balsus, prašydami palaukti, kol paaiškės tikrasis šio straipsnio idėjos autorius bei organizatorius, kuris ir bus pats didžiausias pastarojo laikotarpio melagis. Nes esą reikšti savo nuomonę prisidengus kito vardu - tai jau beveik tas pats, kas vogti!

O dabar – jau visai rimtai! Nebe-

suprasdama, kas iš tiesų dedasi po šio nuotykiu vaikų darželiui prilygintoje aukščiausioje rajono institucijoje, socialdemokratų frakcija kreipėsi į rajono merą, prašydama sudaryti darbo grupę, kuri ištirtų, kas iš tiesų inicijavo opozicijai diskredituoti skirtą straipsnį „Susilaikymas – dorybė ar gudrybė?“, už mokesčių mokėtojų pinigus išspausdintą, pasirodo, iškraipant ar savaip interpretuojant faktus! Belieka sulaukti šio neeilinio įvykio atomazgos – ir turėsime tik ką praėjusios Balandžio 1-osios herojų!

P. S. Būtime neobjektyvūs, jeigu nepaminėtume, kad respondentų dėmesio sulaukė ir kiti valdžios vyrai bei moterys. Pavyzdžiui, su šūkiu „Kartu galime daugiau“ į rinkimusėjusi rajono konservatorių lyderė, dabartinė savivaldybės administracijos direktorė Erika Kižienė - už tai, kad vieną iš šios partijos rinkiminės pro-

gramos nuostatų – sukurti skatinimo geriau dirbti sistemą – pradėjo įgyvendinti ... nuo savęs... Darbo partijos pirmiečiai gavo ne vieną balsą už nesukubėjimą vykdyti šios partijos prieš rinkimus žadėtą rajono žvyrkelių asfaltavimą, papildomo „greitosios pagalbos ekipažo paleidimą bei reanimacijos skyriaus atkūrimą Pakruojo ligoninėje... Įsismarkavusius pašnekovus raminau sakydama, jog viskas nepasidaro taip greitai, kaip to norim – juk ir Maskva atsistojo ne per vienerius metus...

P.S.S. Gi šių eilučių autorė Apriļiaus išvakarėse apsimelavo patikėjusi skaitytojo tvirtinimu, kad aną penktadienį jau šviesiu paros metu degė be maž visos Pakruojo lempos. Iš tiesų, elektros išjungimas tą rytą buvo sutrikęs tik nedidelėje miesto dalyje – vienoje iš septynių rajono centre esančių apšvietimo reguliavimo vietų.

P. KVEDARIENĖ

PAGIRTINAS MŪSŲ VALDŽIOS GESTAS

Kaip jau žinote, pieno gamintojų protesto akcija visiškai neišgąsdino šalies valdžios – tik parodė jos bejėgiškumą ir absoliučią priklausomybę nuo Briuselio klerkų (dargi baisesnę, negu sovietmečiu nuo Maskvos!).

Užtat mūsų rajono valdžia, suprasdama sunkią karvių fermų šeimininkų padėtį, parodė labai gražų gestą pamaloninti šiuos vargo vargėjus pasaulinės pieno krizės akivaizdoje.

Vietinio ūkio, kaimo ir aplinkos komitetui (pirmininkas Z. Pekelis) paruošus projektą „Dėl paramos rajono pieno gamintojams beprotiškai sumažėjus šios produkcijos supirkimo kainoms“, nei valdantieji, nei opozicija nebesavo prieš, kad šis projektas išimtinė tvarka (ne-

išplatinus jo tarybos nariams reglamente nustatytu laiku) būtų įtrauktas į posėdžio darbotvarkę, o ir svarstomas ne paskutinis, o pats pirmas. Taip pat vieningai visa taryba balsavo ir už tai, kad rajono biudžete būtų surasta pinigų padengti karvių laikytojų parduotam pienui tiek, kad jo kilogramo kaina sudarytų bent 30 euro centų. Tiesa, keletas tarybos narių nuogaštavo, kad tam tikslui nebūtų „nuimta“ lėšų nuo žvyrkelių asfaltavimo ir

socialinių pašalpų našlaičiams.

Tarybos narys J. Jurgeliūnas pastarajame balsavime nedalyvavo, nes jam, kad ir likviduojančiam pieno ferma, tai sietųsi su privačiais interesais. Tačiau sužinojęs apie tarybos priimtą sprendimą, meldinietis, net nepasitaręs su žmona, sustabdė savo karvių bandos likvidavimą ir tą patį vakarą atšaukė furgoną, kuris būtų myriop išvežęs dar 30 jo piendavių.

P. KVEDARIENĖ